

Oponentský posudek na diplomovou práci **Jindřišky Jabůrkové: Matter of Time**

Vypracovala: MgA. Veronika Čechová

Jindřiška Jabůrková se ve své diplomové práci rozhodla věnovat zkoumání koloběhu materiálů a hmoty, což ilustruje i anglický název „Matter of Time“. Obvyklý překlad této fráze znamená, že je „otázkou času“, než se něco stane či změní, v přeneseném významu můžeme ale spojení interpretovat např. i jako „hmotu času“. V prostorové instalaci, která je částečně uzpůsobena site-specific přístupem pro jednu z malých dílenských místností v suterénu hlavní budovy Akademie, vytvořila autorka komplexní mikrosvět se sugestivní atmosférou neznámého místa, které vybízí k pozornému zkoumání. Mísí se zde množství různých materiálů a elementů jako je beton, silikon, voda, pára, sůl a cary látky obalené pomalu se tvořícími krystaly soli asociující jeskynní krápníky. Materiálová mnohost je zjemněná barevným sladěním všech přítomných prvků do tónů šedé a bílé, podpořené výmalbou podlahy, zdí a stropu místnosti ve které je instalace situována. Polorozpadlé stavební tvárnice jsou autorkou použity pro vytvoření architektonických struktur evokujících ruiny neznámého, cizího města, jehož téměř post-apokalyptický nádech umocňuje drť poházená po podlaze a mlha, z níž se noří nejasné obrysy jednotlivých tvarů. Jedná se o působivou instalaci, která dokáže plně vtáhnout a při pohybu prostorem stimuluje všechny lidské smysly.

Důležitým faktem je, že zde nejde o záměrně poničené či znehodnocené materiály, ale naopak je dán prostor objektům, které již v minulosti plnily jiné role v jiném prostředí. Instalace je složena z materiálů, které si „pamatuji“ i svou dřívější, odlišnou podobu a návštěvník tak má před sebou v podstatě jejich novou „reinkarnaci“, která může teoreticky pokračovat donekonečna, nebo do úplného rozpadu přítomných látek. Většina vystavených objektů také sdílí stejný základ v podobě chemického složení, které tímto tvoří další, na první pohled nezjistitelné, ale přesto přítomné pojítko.

Na uměleckém přístupu Jindřišky Jabůrkové je třeba vyzdvihnout právě tuto neviditelnou, ale přesto přítomnou ideovou linku, která obohacuje prostou práci s objekty, sochami a surovými látkami o důležité významy. Uvažování o paměti materiálů, dokonce o jejich potřebách existovat určitým specifickým, na člověka a jeho vkusových preferencích nezávislým, způsobem, není v současné nejmladší umělecké tvorbě příliš časté a vnáší tak do pomyslné generační výpovědi cenný element. „Matter of Time“ je mnohvrstevnatá práce, a to nejen v materiálovém rozpětí, ale především v rovině teoretického a filozofického uvažování zkombinovaného s umně a citlivě realizovanou fyzickou instalací.

Práci navrhuji k obhajobě se známkou A.

Námět k diskusi:

V textu diplomové práce je opakovaně uváděno, že autorka usiluje o prezentaci různých materiálů a hmoty bez plnění nějaké konkrétní funkce, aby byly vnímané samy za sebe, ve své neutrální podobě. Už toto rozhodnutí ale rámuje vystavené objekty specifickým způsobem a klade na ně určité výpovědní nároky – neskrývá se v tomto jistý paradox?

Je opravdu reálné, dát možnost vyniknout materiálům použitým v instalaci „jak jsou samy o sobě, bez lidí“ (text diplomové práce autorky, str. 6), když daná prezentace vznikla právě za účelem jejího představení odborné i široké veřejnosti, tedy v důsledku pro lidského pozorovatele?

V Praze dne 30.8.2021

A handwritten signature in black ink, enclosed within a large, hand-drawn oval loop. The signature appears to read "Květa Čechová".